

Årsberetning 2013

Region Sønderjylland-Schleswig

Forord
Sammenfatning
Indledning
Region Sønderjylland-Schleswigs organer
Resultater Handlingsplan
Regionskontor & Infocenter
Bilag

Kolofon:
Region Sønderjylland-Schleswig
Regionskontor & Infocenter
Lyren 1 · DK-6330 Padborg
Tel. +45 74 67 05 01 · Fax +45 74 67 05 21
www.region.de · www.region.dk
www.kulturfokus.dk · www.kulturfokus.de
www.pendlerinfo.org

Forord

Region Sønderjylland – Schleswig har siden den blev oprettet i 1997 arbejdet målrettet på at forbedre samarbejdet hen over grænsen. Og der er skabt et rigtig godt fundament for den fremtidige udvikling i grænselandet. En udvikling der skal flytte regionen fra at være et udkantsområde til at være en vækstregion med grænsen som et samlingspunkt. Dette arbejde er fortsat i 2013, med en lang række initiativer, både indenfor kultur, sprog og skole, og indenfor arbejdsmarkedsområdet.

Vi har i Regionskontoret samlet en betydelig viden om de grænseoverskridende udfordringer. En viden som naturligvis står til rådighed for partnerne i samarbejdet, og som vi bruger i den fortsatte kamp for at afskaffe barriererne for pendlerne i grænseregionen. Det er ikke altid vi får æren for de positive resultater, som f.eks. i sagen om gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelser, hvor sagen nu, efter flere års indsats fra Region – Sønderjylland-Schleswig, er nået til en gensidig ministererklæring. Et godt resultat, men der er stadig plads til forbedringer. Og vi lever med at vi ikke fik æren – resultaterne er det vigtigste.

Vi vil i Region Sønderjylland-Schleswig fortsat arbejde for konkrete resultater, og har gennem det tillidsforhold der er oparbejdet skabt gode forudsætninger for at det lykkes.

Jeg vil gerne takke medarbejderne ved Regionskontoret for en stor indsats, ligesom der skal lyde en stor tak til alle som på forskellig måde engagerer sig i det grænseoverskridende samarbejde.

Du vil i denne beretning kunne læse om Region Sønderjylland-Schleswigs mange aktiviteter det forgangne år.

God fornøjelse med læsningen.

Hans Philip Tietje

Hans Philip Tietje

Sammenfatning

2013 var et år præget af mange aktiviteter i det grænseoverskridende samarbejde. Kommunalvalgene i både Danmark og Tyskland var samtidig med til at fastlægge rammerne for de kommunalpolitiske fokuspunkter og således også for det grænseoverskridende samarbejde. Region Sønderjylland-Schleswig kan se tilbage på en lang række udviklinger og fornyelser, som også vil fortsætte i 2014. Underskrivelsen af Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig må betragtes som en milepæl i samarbejdet og vil sikre et kultursamarbejde på højeste niveau indtil 2016. Som vidnesbyrd om det gode samarbejde med Femern Bælt-regionen blev der for første gang afholdt et fælles arrangement. Den 1. marts blev aftalen om et grænseoverskridende beredskabssamarbejde underskrevet, og i sommers forpligtede arbejdsformidlingerne på dansk og tysk side i regionen sig til at arbejde tættere sammen omkring arbejdsformidling.

Siden foråret 2013 har interesserede kunnet holde sig orienteret om aktuelle begivenheder og udviklinger i regionen i nyhedsbrevet 'Regionsinfo'.

Mange af målsætningerne i det politiske samarbejde er blevet nået, og der er registreret forbedringer for befolkningen. Ud over ændringen af praksis for udbetaling af dansk børne- og ungeydelse til grænsependlere og tilflyttere er der bl.a. opnået tilsagn fra det tyske transportministerium om at indføre en bedre attesteringspraksis i forbindelse med efteruddannelse af lastvognschauffører, hvilket især vil være til gavn for de chauffører i regionen, som arbejder hen over landegrænsen. I Tyskland er der ligeledes skabt et opholdsretligt grundlag, som gør det muligt for grænsegængere fra tredjelande at arbejde med status som grænsegængere. Dette såkaldte grænsegængervisum efterlyste projektet 'Pontifex' allerede tilbage i 2012.

I en erklæring fra de kompetente ministerier på dansk og tysk side blev det bekræftet, at erhvervsuddannelser generelt kan sammenlignes i begge lande.

Afslutningsvis blev der som led i samarbejdet mellem Region Syddanmark og Land Schleswig-Holstein annonceret en grænseoverskridende valgmulighed for sundhedsydelse for borgere i regionen.

Kommende begivenheder

Det formelle grænseoverskridende samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig eksisterer nu på 17. år, og 2014 vil blive præget af flere historiske begivenheder. Slaget ved Dybbøl fandt således sted for 150 år siden, Freden i Kiel blev sluttet for 200 år siden, og Anden Verdenskrig brød ud for 100 år siden. Alle disse begivenheder har haft indflydelse på rammebetingelserne for samarbejdet i regionen. I 2014 starter også en ny Interreg-støtteperiode, og grænsegængerrådgivningen i form af Infocenter kan fejre 10 års jubilæum til august, og der forventes en lang række initiativer og projekter i det kommende år.

Indledning

Denne årsberetning præsenterer resultaterne af Region Sønderjylland-Schleswigs arbejde i 2013 i tal og ord. Samtidig beskrives de vigtigste resultater og beslutninger samt de opgaver, der venter i det kommende år.

Finansiering Region Sønderjylland-Schleswig 2013/2014

Region Sønderjylland-Schleswig finansieres på følgende måde:

Partnere	Euro 2013 / 2014	DKK 2013 / 2014
Region Syddanmark	253.326 / 253.867	1.887.276 / 1.891.309
Sønderborg Kommune	27.147 / 27.884	207.247 / 207.734
Haderslev Kommune	20.792 / 21.343	154.902 / 159.007
Tønder Kommune	15.239 / 15.529	113.530 / 115.689
Aabenraa Kommune	21.802 / 22.390	162.424 / 166.806
Kreis Nordfriesland	122.074 / 112.776	909.449 / 840.182
Kreis Schleswig-Flensburg	122.074 / 112.776	909.449 / 840.182
Stadt Flensburg	122.074 / 112.776	909.449 / 840.182
I alt	704.528 / 726.046	5.248.726 / 5.409.083

Marketing/pr-arbejde

I 2013 udsendte Regionskontor & Infocenter 86 pressemeddelelser, der informerede generelt om den seneste udvikling i Region Sønderjylland-Schleswig, om nye projekter og begivenheder samt om foredrag og arrangementer.

Endvidere blev der holdt foredrag om Regionskontor & Infocenter, sprogkampagnen, KulturDialog og Pontifex. Takket være disse tilknyttede Interreg-projekter blev Region Sønderjylland-Schleswigs synlighed øget væsentligt.

Region Sønderjylland-Schleswig, Regionskontor & Infocenter blev omtalt 340 gange i medierne og andre publikationer.

Som noget nyt i 2013 udkom nyhedsbrevet 'Regionsinfo' regelmæssigt med nyt fra Region Sønderjylland-Schleswig. Netværkspartnere har endvidere mulighed for at offentliggøre informationer i nyhedsbrevet.

Regionskontoret deltager derudover i projektet 'Blandt Naboer', som er et grænseoverskridende avis-projekt bestående af de fire partneraviser Flensburg Avis, JydskeVestkysten, Der Nordschleswiger og sh:z-aviserne. Projektet informerer om aktiviteter i grænseregionen og giver således mulighed for at udveksle ugens bedste artikler inden for "underholdning" og "aktuelle reportager" i de andre aviser.

Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmesider www.region.dk, www.region.de og www.pendlerinfo.org havde også stor søgning i 2013.

I perioden 1. januar - 31. december 2013 besøgte 22.875 borgere siderne www.region.dk / www.region.de, 22.337 brugere besøgte www.pendlerinfo.org, og 589 besøgte Region Sønderjylland-Schleswigs blog på www.blog.region.dk.

Region Sønderjylland-Schleswigs organer

Bestyrelsen

Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse består af 11 medlemmer og har følgende sammensætning:

- Regionsrådsmedlem Hans Philip Tietje, Region Syddanmark, formand siden april 2012
- Kreispräsident Eckhard Schröder, Kreis Schleswig-Flensburg, næstformand fra april 2012 til juli 2013
- Kreispräsident Ulrich Brüggemeier, Kreis Schleswig-Flensburg, næstformand fra august 2013
- Landrat Dieter Harrsen, Kreis Nordfriesland indtil juli 2013
- Kreispräsident Heinz Maurus, Kreis Nordfriesland siden august 2013
- Oberbürgermeister Simon Faber, Stadt Flensburg
- Borgmester Tove Larsen, Aabenraa Kommune
- Borgmester Aase Nyegaard, Sønderborg Kommune
- Borgmester Jens Christian Gjesing, Haderslev Kommune
- Borgmester Laurids Rudebeck, Tønder Kommune
- Landsformand Flemming Meyer, SSW
- Hauptvorsitzender Hinrich C. Jürgensen, BDN
- Minister Anke Spoorendonk, Landesregierung Schleswig-Holstein, selvsuppleret medlem (uden stemmeret)

Bestyrelsen mødtes fire gange i 2013: den 1.3.2013, 15.5.2013, 6.11.2013 og den 10.12.2013.

På det første møde havde bestyrelsen inviteret Michael Longerich som gæst, der fortalte om Europaklassen Tønder-Niebuß. Desuden beskæftigede bestyrelsen sig med Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, med resultaterne fra den Åbne Regionskonference 2012 og planlægningen af Regionskonferencen 2013. Øvrige emner var samarbejdet med Femern Bælt-regionen og udviklingen i lovgivningen vedrørende EU-strukturfonde.

På det næste møde fortalte Carl Jørgen Heide om Interreg-projektet 'Østersøruten' og Heidi Illum Vendler om Interreg-projektet 'Dybbøl 2014'. Øvrige emner var Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, resultaterne fra den Åbne Regionskonference 2012, den Åbne Regionskonference 2013 og EU-strukturfondene.

På det tredje møde blev der samlet op på Regionskonferencen, som fandt sted den 1.10.2013, og talt om samarbejdet med Femern Bælt-regionen. Øvrige emner var mobilitetsbarrierer og fremtidig støtte til mikroprojekter, når projektet 'KulturDialog' udløber.

På det sidste møde blev resultaterne af kommunalvalget i Danmark drøftet, og Erla Hallsteinsdóttir fra Syddansk Universitet holdt et foredrag om Interreg-projektet 'SMIK'. Resultaterne fra den Åbne Regionskonference 2013 blev drøftet, og også den næste Åbne Regionskonference 2014 var et punkt på dagsordenen. Afslutningsvis blev handlingsplanen for 2014 diskuteret.

Formand Ulrich Brüggemeier og næstformand Hans-Philip Tietje

Aktiviteter

Ud over bestyrelsesmøderne i 2013 har bestyrelsen også deltaget i andre aktiviteter.

Den 16. maj 2013 blev minikonferencen 'Grænseoverskridende arbejdsmarked i dag' afholdt på Regionskontoret, hvor forskellige oplægsholdere holdt indlæg om det grænseoverskridende arbejdsmarked.

Den 23.9.2013 fandt en arbejdsmarkedskonference i Femern Bælt-regionen sted, som Region Sønderjylland-Schleswig og Femern Bælt-regionen arrangerede og gennemførte i fællesskab.

Forvaltningsgruppen

Forvaltningsgruppen forbereder bestyrelsesmøderne, udarbejder oplæg/indstillinger og sikrer udvekslingen af erfaringer mellem partnerne. Forvaltningsgruppen består af 11 medlemmer:

- Claus Friis Dall, Haderslev Kommune
- Eric Holste, Stadt Flensburg
- Kristina Hofmann, Kreis Schleswig-Flensburg
- Stefan Seidler, Region Syddanmark
- Palle Menzel, Kreis Nordfriesland
- Peter Mølgaard, Sønderborg Kommune
- Margriet Pless Jansen, Aabenraa Kommune
- Christiane Plischke, Tønder Kommune
- Thomas Pfannkuch, Land Schleswig-Holstein
- Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Martin Lorenzen, Südschleswigscher Wählerverband

Forvaltningsgruppen mødtes fem gange i 2013.

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har følgende opgaver:

- Styregruppe og bevillingsudvalg for Interreg-projektet 'KulturDialog' (Indhold: kultur, sprog, skole, ungdom, sport) og evt. følgeprojekter;
- Styregruppe for en fælles Kulturregion Sønderjylland-Schleswig;
- Diskussion og stillingtagen til kulturpolitiske problemstillinger af grænseoverskridende relevans.

Kulturudvalget har afholdt otte møder i 2013: den 7.2.2013 på Gram Slot i Haderslev, den 5.3.2013 på Rathaus i Flensburg, den 25.3.2013 på Regionskontoret i Padborg, den 18.4.2013 i Tønder, den 13.6.2013 på Scheersberg, den 12.9.2013 i Alsion i Sønderborg, den 25.10.2013 i Aabenraa og den 11.12.2013 i KZ-Gedenk- und Begegnungsstätte Ladelund.

Udvalget har i 2013 beskæftiget sig med følgende emner:

- Kultraftale Sønderjylland-Schleswig – herunder bevilling af projekter
- Projektet 'KulturDialog' – herunder bevilling af projekter
- Dybbøl 2014
- Nyt navn og nyt kommissorium for udvalget
- Tyskundervisning i Sønderjylland og Region Sønderjylland-Schleswigs sprogpolitik
- Foredrag om Creative Europe og AEER (Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab)
- Grænseoverskridende markedsføring

Næstformand Stefan Kleinschmidt og formand Gary Funck

Faggrupper/arbejdsgrupper/netværksgrupper

Nedenfor følger en kort beskrivelse af arbejdet i fag-, arbejds- og netværksgrupperne i 2013.

Faggrupper

Faggruppemedlemmerne beskæftiger sig med forskellige fagområder, der fremmer det grænseoverskridende dansk-tyske arbejde. På regelmæssige faggruppemøder udveksles der således erfaringer og idéer med henblik på at udvikle nye initiativer inden for områderne kultur, sprog, børn/unge og sport i grænseregionen.

Medarbejderne på Regionskontor & Infocenter understøtter faggrupperne, og Regionskontoret fungerer som sekretariat.

Faggruppe Sprog og interkulturel forståelse

Faggruppen står for udvekslingen af sprog i Region Sønderjylland-Schleswig og beskæftiger sig derfor med udbredelsen af dansk og tysk i grænseområdet samt nedbrydningen af sprogbarrierer. Faggruppen, der hovedsageligt består af repræsentanter for skoler, erhvervsuddannelses-institutioner og universiteter er et vigtigt netværk, hvor der udvikles idéer til grænseoverskridende skole-, lærer- og elevprojekter og udveksles erfaringer. Der blev i 2013 afholdt fire møder i faggruppen: den 18.2.2013, den 30.4.2013, den 11.9.2013 og den 27.11.2013 på Regionskontoret i Padborg, hvor følgende emner blev behandlet:

- Language Diversity (følgeprojekt til RML2future)
- Forskningsprojektet 'Mindretalspædagogik'
- Dansk-tysk lærerkonference
- Diverse projekter
- Undersøgelse vedrørende dansk- og tyskundervisning
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Sprog og bevægelse
- Litteraturfest.nu
- Projektet 'SMILE'
- Dybbøl 2014

Faggruppe SpoReg

Faggruppen er en uformel sammenslutning, der er dannet på frivillig basis og består af repræsentanter for idrætsorganisationer på begge sider af grænsen. Faggruppens møder tager på den ene side sigte på udveksling af informationer om initiativer, aktiviteter og projekter i grænseområdet, og på den anden side er sigtet også at forbedre samarbejdet mellem idrætsorganisationerne i regionen, organisere stævner for idrætsudøvere på begge sider af grænsen samt intensivere ungdomsarbejdet og støtte op om gensidig deltagelse i træningscamps og arrangementer.

Faggruppen arrangerer hvert år en skoleidrætsdag. I 2013 blev nr. 12 i rækken afholdt den 5. september i Harrislee, og der deltog igen ca. 900 elever fra 6. klasser fra skoler nord og syd for grænsen samt ca. 150 hjælpere.

Faggruppen afholdt fem møder: den 22.1.2013 på Regionskontoret i Padborg, den 11.4.2013 i Sønderborg, den 11.6.2013 på Regionskontoret i Padborg, den 5.9.2013 i Harrislee i forbindelse med skoleidrætsdagen og den 25.11.2013 på Regionskontoret i Padborg og behandlede følgende emner:

- Grænseløbet 2013
- Skoleidrætsdag 2013
- Senioridrætsprojekt
- Fremtiden for SpoReg
- Åben Regionskonference
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Regionsløbet 2014 som led i markeringen af '150-året for Slaget ved Dybbøl'

Kontaktfaggruppe

Kontaktfaggruppen består af medlemmer fra området fritid i de danske partnerforvaltninger og børne- og ungekontorene i de tyske partnerforvaltninger samt af medlemmer fra skoleområdet.

Faggruppens opgave er at vurdere ansøgninger til støttepuljen i projektet 'KulturDialog' inden for områderne børn, unge og sport og komme med anbefalinger af de enkelte projekter. Den udgør desuden et vigtigt netværk for at sikre en regelmæssig udveksling af idéer og initiativer på området for børn/unge og sport mellem partnerforvaltningerne i Region Sønderjylland-Schleswig.

Kontaktfaggruppen afholdt fem møder i 2013: den 31.1.2013 i Nordfriesland, den 8.4.2013 i Sønderborg, den 29.5.2013 i Aabenraa, den 26.8.2013 i Flensburg og den 23.10.2013 i Haderslev og behandlede følgende emner:

- KulturDialog og projektansøgninger
- KulturDialog-publikation
- Kulturregion Sønderjylland-Schleswig
- Grænseoverskridende markedsføring
- Åben Regionskonference
- Undervisningsfaget tysk i Sønderjylland
- Konference for skoleledere og skoleforvaltning
- Opgavefelter for faggruppen i fremtiden

Kulturfaggruppe Sønderjylland-Schleswig

Kulturfaggruppen består af kulturmedarbejdere fra de syv partnere og en repræsentant for henholdsvis Land Schleswig-Holstein og Region Syddanmark.

Kulturfaggruppens opgaveområde spænder bredt. Den forbereder kulturudvalgsmøderne, idet medlemmerne kommer med anbefalinger omkring støtte af projekter, som har søgt om midler fra KulturDialogs netværkspulje eller under Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Desuden behandler faggruppen alle kulturelle emner fra regionen. 2013 var præget af forberedelsen og etableringen af Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Faggruppen har derudover beskæftiget sig intensivt med den 2. Åbne Regionskonference.

Faggruppen støttes af Regionskontoret og kulturaftalesekretariatet.

Faggruppen afholdt 11 møder i 2013: den 21.1.2013 i Aabenraa, den 20.2.2013 i Schleswig, den 21.3.2013 i Rendsburg, den 22.5.2013 i Odense, den 30.5.2013 på Regionskontoret i Padborg, den 19.6.2013 i Haderslev, den 29.8.2013 i Aabenraa, den 1.10.2013 i Tønder, den 28.11.2013 i Bredstedt, den 13.12.2013 på Regionskontoret i Padborg og den 16.12.2013 i Flensburg og behandlede følgende emner:

- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og ansøgninger
- Samarbejde mellem Kulturaftalen og Regionskontoret
- Retningslinjer og kriterier for projektansøgninger

- Forberedelse af og opsamling på kulturudvalgsmøder
- Projektet 'KulturDialog' – ansøgninger til kultur- og netværkspuljen, markedsføring og administration af projektet
- Åben Regionskonference
- Faggruppens sammensætning og opgaver
- Kommissorium Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig
- Kulturarrangementer
- Dybbøl 2014
- Culture Score Card

Arbejdsgrupper

Arbejdsgrupperne spiller en vigtig rolle, når der skal behandles faglige emner. Ekspertene i arbejdsgrupperne arbejder på at finde idéer og implementere emner, som er vigtige for Region Sønderjylland-Schleswig, og det gør de både som hovederhverv og på frivillig basis.

Dansk-Tysk Biblioteksforum

Dansk-Tysk Biblioteksforum står for samarbejdet mellem danske og tyske biblioteker i Region Sønderjylland-Schleswig. Medlemmerne er ledere og medarbejdere ved bibliotekerne, og Regionskontoret er forummets sekretariat.

Vigtige punkter på de to møder i 2013 var den fælles dansk-tyske kulturregion, projektet 'Dybbøl 2014', projektet 'Dybbøl 1864 - 2014 - Og hvad så' og generering af idéer til fremtidige aktiviteter.

Arbejdsgruppen Sygedagpenge DK

Arbejdsgruppen Sygedagpenge består af repræsentanter for de danske partnerkommuner, jobcentre og fagfolk på området og beskæftiger sig løbende med at opdatere informationerne om sygedagpenge på begge sider af grænsen og forsøger at gøre disse oplysninger klare og anskuelige for grænsependlerne.

Arbejdsgruppen afholdt fire møder i 2013 og beskæftigede sig bl.a. med følgende emner:

- Diverse aktuelle sager
- Lov om sygedagpenge
- Minijobs i Tyskland
- Ny sundhedslov i Danmark og dermed forbundne følger
- Behandling og operation i udlandet

Arbejdsgruppen bidrager med sit arbejde til at sikre en forbedring af situationen for grænsependlerne og af kommunernes behandling af krav på sygedagpenge.

Tænk Regionen / Braintrust

Arbejdsgruppen, der består af i alt ca. 10 medlemmer fra dansk og tysk side, har til opgave at indsamle og diskutere idéer til grænseoverskridende samarbejde inden for erhverv og udvikling og udmønte dem i projekter eller initiativer i grænseområdet. Ved møderne er idérigdommen i fokus. Tænk tanken er udsprunget af de hidtidige aktiviteter i Tænk tanken Futura Syd, som var kendetegnet ved idéer, der blev til på privat initiativ uden finansielle midler.

I 2013 blev journalist Frank Jung nyt medlem.

I 2013 beskæftigede arbejdsgruppen sig med følgende emner på møderne:

- Økonomiske forbindelser mellem Danmark og Tyskland
- Foredrag om erhvervsfremme i Hamburg
- Grænseoverskridende mediesamarbejde

Netværksgrupper

Gennem deltagelsen i netværk kan der udveksles erfaringer og viden, og netværkene har mulighed for at hjælpe og støtte hinanden i forbindelse med bearbejdningen og behandlingen af diverse emner. Igen i 2013 har Regionskontoret engageret sig målbevidst og energisk i diverse netværksgrupper, deltaget i møder og støttet de andre deltagere. Regionskontoret deltog i følgende netværksgrupper i 2013:

Foreningen for Europæiske Grænsependlere / Grænsegængerforeningen "Grenzgänger"

Begge grænsependlerforeninger varetager grænsependlernes interesser i regionen. Regionskontor & Infocenter er et naturligt kontaktcenter for spørgsmål vedrørende skat og social sikring. Nøje samordning og koordinering af arbejdet udgør grundlaget for informationsarbejdet og behandlingen af grænsependleremner. Regionskontor & Infocenter deltager i alle møder og rådgiver i disse rammer foreningsmedlemmer omkring grænsependlerspørgsmål.

Europæiske Grænseforeningers Arbejdsfællesskab (AEBR)

Region Sønderjylland-Schleswig har været repræsenteret i bestyrelsen siden 2006 og medvirker i flere Task Forces. En gruppe af medlemmer af AEBR, der grænser op til Tyskland, er særligt aktive. Region Sønderjylland-Schleswig varetager funktionen som talsmand for denne gruppe.

Resultater Handlingsplan

I Region Sønderjylland-Schleswig bliver der hvert år udarbejdet en handlingsplan. Nedenfor beskrives, hvordan de enkelte punkter i handlingsplanen er blevet omsat.

Kultur, sprog, ungdom, skole

Kulturregion Sønderjylland-Schleswig

En af opgaverne for Region Sønderjylland-Schleswig i 2013 bestod i at følge og tage del i etableringen af Kulturregionen.

Det er sket i forskellige trin:

- Forankring af kulturaftalesekretariatet på Regionskontoret
- Støtte til kulturaftalesekretariatet i forbindelse med underskriftsceremonien omkring Kulturaftalen
- Udarbejdelse af kommissorier for faggrupperne og Kulturudvalget, så de er tilrettet de nye strukturer
- Hjælp til den organisatoriske udvikling af sekretariatet
- Støtte til grænseoverskridende markedsføring

Ved en højtidelig underskriftsceremoni den 10. april 2013 blev Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig så underskrevet af følgende:

- Stadt Flensburg
- Kreis Schleswig-Flensburg
- Kreis Nordfriesland
- Haderslev Kommune
- Tønder Kommune
- Aabenraa Kommune
- Sønderborg Kommune
- Kulturministeriet i København

- Region Syddanmark
- Ministerium für Justiz, Kultur und Europa des Landes Schleswig-Holstein

Kulturaftalesekretariatet består af 2 medarbejdere, som i 2013 hovedsageligt har beskæftiget sig med at fastlægge procedurer og behandle projektansøgninger. 2013 var et optaktsår og overgangsår fra 'Den sønderjyske kulturaftale' til den grænseoverskridende Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. I denne overgangsfase blev der givet støtte til følgende kulturinitiativer:

- » Dansk-Tysk Børneteaterfestival
- » folkBALTICA
- » Dansk-Tysk Messingblæserakademi
- » Dansk-Tysk Børnekunsthøjtid
- » Udkant på Forkant 2.0 (et talentudviklingsprojekt)
- » Orgelfestival Sønderjylland-Schleswig

Desuden blev der bevilget midler til projektet 'KulturBoost', som skal inspirere kunstnere og kreative freelancere til at beskrive og tilbyde deres kunstneriske og kreative kompetencer som en tjenesteydelse på hjemmesiden www.kulturboost.com.

I slutningen af 2013 udløb den første ansøgningsfrist, og der blev indsendt ansøgning for 19 projekter. På det efterfølgende møde bevilgede Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig de første fem projekter. Fire ud af de fem projekter har fået et treårigt tilskud.

- » Dansk-Tysk Musikskoledag, som er et bredt samarbejde mellem alle musikskoler i Kulturregionen.
- » MBX + Skateevent 72,5 hours Schlachthof. Et street- og ungdomskulturarrangement på tværs af sproglige, kulturelle og sociale skel.
- » Filmvæksthus i Tønder Kulturskole, som planlægger et ambitiøst uddannelsesforløb for filmtalenter og opbygning af en kulissey.
- » folkBALTICA Ungdomsensemble. Dette talentudviklingsprojekt skal være med til at styrke unge folkemusikere i Kulturregionen.
- » Future Port Cities, hvor naturfagligt og kunstnerisk begavede unge skal omsætte vigtige fremtidsmaer om klimaændringer på kunstnerisk vis. Dette projekt er indtil videre bevilget for et år.

Endvidere blev det besluttet, at de fire danske kommuner og på tysk side Stadt Flensburg, Kreis Schleswig-Flensburg og Kreis Nordfriesland hver kan lave deres eget kulturelle fyrtårnsprojekt med et årligt tilskud på 100.000 kr. Ved udgangen af 2013 lå følgende fyrtårnsprojekter fast:

- » Aabenraa Kommune: 'Billedkunstens berøringsflader omkring Brundlund Slot'. Artweek blev afholdt i samme rammer i 2013.
- » Stadt Flensburg: 'folkBALTICA'
- » Sønderborg Kommune: 'Klassisk musik og scenekunst'
- » Haderslev Kommune: 'Dansk-Tysk Børneteaterfestival'
- » Tønder Kommune: 'Tønder Festival'
- » Kreis Nordfriesland og Kreis Schleswig-Flensburg har endnu ikke lagt sig fast på deres kulturelle fyrtårne.

Underskrift Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

KulturDialog

Projektet 'KulturDialog' har også været en del af processen hen mod Kulturaftalen og støttet den. Især på markedsføringsområdet blev der arbejdet på at videreudvikle den fælles markedsføringsplatform på internettet 'Kulturfokus' og udbrede kendskabet til den. På kulturfokus.de/dk kan kulturaktører indtaste deres arrangementer og hjælpe sekretariatene ved at præsentere udvalgte arrangementer. Det samme gælder for Kulturfokus' Facebook-side, hvor man kan poste relevante oplysninger og dele links. Et andet fælles projekt er udgivelsen af Kulturfokus-magasinet, som udkommer to gange om året, og hvor man kan læse mere om KulturDialog-projekter, kulturarrangementer og -institutioner.

Der er også gennemført fælles arrangementer, som skal hjælpe kulturaktører med at planlægge og gennemføre deres projekter:

- Fra mikro til makro
- Workshop om økonomi og projektafregning

I efteråret 2013 blev der udgivet en publikation om KulturDialog-projektet med forskellige artikler om projektet og beskrivelser af mikroprojekter. Billederne i publikationen stammede for størstedelens vedkommende fra KulturDialog-projektets arkiv, som fotografer, der sendes ud til mikroprojekttarrangementer af projektet, forsyner med billeder.

Med henblik på yderligere markedsføring blev der også lavet små videoer af udvalgte mikroprojekter og en informationsfilm om projektet og af underskriftsceremonien i forbindelse med Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. De ligger på hjemmesiden www.kulturfokus.dk, og man kan se følgende mikroprojektfilm:

- Musikskoledag 2013
- Starjam
- StenARTer
- Teaterprojektet RotAsia
- Tango Argentino Schleswig
- Teaterstykket 'Grænsen'

Samtidig er ansøgninger til kultur- og netværkspuljen løbende blevet behandlet. I 2013 blev følgende projekter bevilget:

Grænseløs rap

Distriktskole Tønder og Grund- und Regionalschule Südtondern ønsker at fremme fremmedsprogkompetencer igennem rap-songs. Elever vil sammen øve og vise egne tosprogede rap-songs. Vejledning får de fra en dansk rap-kunstner.

Støtte KulturDialog: 10.500 DKK / 1.409 EUR

Vores pennevenner

Haarby skole i Harrby og Alexander Bahm Schule i Tarp vil uddybe deres samarbejde og fremme pennevenskaber.

Støtte KulturDialog: 7450 DKK / 1.000 EUR

Grænseoverskridende Snooker Dialog

RAA Billardklub og Flensburger Snooker Club ønsker at etablere en grænseoverskridende dialog, vil lære hinanden bedre at kende, udveksle erfaringer og planlægger aktiviteter indenfor sportsgrenen.

Støtte KulturDialog: 28.913 DKK / 3.880 EUR

Trylleri hen over grænsen

Projektpartnerne Henning Nielsen og Joko Mado alias Erwin Joost har planer om at udbrede kendskabet til trylleri på begge sider af grænsen. De erfarne tryllekunstnere vil optræde sammen med andre kunstnere fra regionen og tage på turné med deres trylleshows.

Støtte KulturDialog: 46.190 DKK / 6.200 EUR

Et grænseløst netværk

Projektpartnerne Parkinson Foreningen, Kreds Sønderjylland og Parkinson Flensburg planlægger et samarbejde på tværs af grænsen med henblik på at dele viden, planlægge fælles aktiviteter og etablere et netværk.

Støtte KulturDialog: 20.000 DKK / 2.685 EUR

Elever bygger et kolonisthus

En dag i kolonistbarnet Simon Zeihers liv. Sådan lyder idéen fra de to projektpartnere Rens & Omegns Lokahistoriske Forening og Arbeitskreis Plaggenhacker, som skal give elever et indblik i kolonisternes liv og historier i hertugdømmet Slesvig (1761-65). I den forbindelse skal en dansk og en tysk skoleklasse sammen bygge et kolonisthus, på bustur gennem kolonistområdet, besøge en kolonistgård og høre et foredrag med tilhørende film om emnet.

Støtte KulturDialog: 27.118 DKK / 3.640 EUR

Knuder og kontakter

For første gang vil der blive budt på en dansk-tysk orkisworkshop i regionen. Projektpartnerne Dansk Orkisforening og Wiese, Wald und Weite vil udbrede kendskabet til denne særlige form for håndarbejde, videreudvikle det og etablere et netværk.

Støtte KulturDialog: 30.000 DKK / 4.026 EUR

Idrætsinitiativ til ældre

Projektet handler om idræt og sociale kontakter på tværs af grænsen. For fremtiden skal danske og tyske ældre mødestilfællesidrætstimer. Som optaktskalder afholdes en konference for at gøre opmærksom på det nye initiativ. Dansk partner: DGI Sønderjylland-Schleswig og tysk partner: Sportverband Flensburg e.V.

Støtte KulturDialog: 7.450 DKK / 1.000 EUR

Håndbold uden grænser

Den fælles hobby "håndbold" danner grundlag for projektet. Den primære målgruppe er børn i alderen 8 - 14 år, som i forvejen spiller i foreninger eller interesserer sig for håndboldsporten. Der er både planlagt møder på det rent sportslige plan samt øvrige aktiviteter, der giver børnene mulighed for at lære kulturen i nabolandet bedre at kende. Dansk partner: Claus Lyngsøe, Sønderborg og tysk partner: Get in touch e.V.

Støtte KulturDialog: 60.345 DKK / 8.100 EUR

Sprog i leg og spil

Projektpartnerne er Skærbæk Distriktskole og Grund- og Regionalschule Neukirchen. Med projektet ønsker de at give eleverne sikkerhed i at kommunikere på fremmedsproget også i forhold til nonverbale elementer. Desuden er det ønsket med projektet at give underviserne indsigt i, hvordan bevægelse kan fremme tilegnelse af fremmedsprog.

Støtte KulturDialog: 29.391 DKK / 3.945€

LLL

Projektpartnerne er Center for undervisningsmidler og Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holsteins. Projektet er bygget op omkring det danskudviklede spil Djeeo, som er et GPS-baseret orienterings løb. Et indehold skal via mobiltelefoner guide et udehold til posterne, hvorefter der i fællesskab skal løses opgaver. Dette kræver omfattende kommunikation.

Støtte KulturDialog 76.329 DKK / 10.245 €

Fra Ethnos til Demos

Projektpartnerne Universität Flensburg og UC Syd planlægger et projekt som skal være med til at give de studerende ved institutionerne bedre undervisningsmuligheder på områderne kultur og samfund, som bagefter er med til at eleverne for formidlet disse fag bedre. De studerende og en skole på hver side af grænsen er med i projektet.

Støtte KulturDialog 68.540 DKK / 9.200 €

Omkring Rudbøl Sø

Projektet går ud på at lave en kulturhistorisk filmdokumentation om livet i det dansk-tyske grænseland. I centrum står den historiske og aktuelle udvikling rundt omkring Rudbøl Sø. Partner Danmark: Museum Sønderjylland, Kulturhistorie Tønder og partner Tyskland: FriesenFilm.

Støtte KulturDialog 41.786 DKK / 5.609 €

Dansk-tysk teaterseminar

Teaterprojektet, der handler om emnet "grænser i børne- og ungdomsteater", er rettet mod unge i alderen 13 - 18 år samt lærerstuderende. Der vil bl.a. blive behandlet tabuer og sproglige grænser i forskellige workshops og arbejdsgrupper. Partner Tyskland: Sydslesvigsk Forening (SSF), Kulturwerkstatt Kühlhaus e.V. og partner Danmark: Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN), Teatret Møllen, Haderslev

Støtte KulturDialog 74.500 DKK / 10.000 €.

Litteraturfest.nu - dansk-tysk poetry slam projekt

Inden for rammerne af litteraturfestivalen litteratur.nu planlægges et poetry slam projekt for skoleelever i alderen 15 - 19 år. Ca. 100 danske og tyske elever, der bliver delt op i grupper á 25 elever, kan deltage. At knytte grænseoverskridende kontakter eleverne imellem, fremstiller det grundlæggende mål. Partner Tyskland: Nordisk Informationskontor og partner Danmark: Center for Undervisningsmidler.

Støtte KulturDialog 74.500 DKK / 10.000 €.

Jazz Klang Art Festival

Danske og tyske kunstnere og musikere skaber i fællesskab den todages festival i sommeren 2013 og forbinder jazzmusik, klangkunst og landart. Der regnes med 300 til 400 besøgende på de to usædvanlige festivalområder, der blev udvalgt. Partner Tyskland: Kunst und Kulturbaustelle 8001 e.V. Støtte KulturDialog 37.250 DKK / 5.000 €.

StenARTer

Danske og tyske kunstnere og kulturinstitutioner arbejder i fællesskab på at skabe nyt liv på I.C.-Müller-Platz ved Nordertor i Flensburg. Til det formål arrangeres en udstilling med "sten" som tema. Partner Tyskland: Sabin Stein og partner Danmark: Cathrinesminde Teglværksmuseum Støtte KulturDialog 59.600 DKK / 8.000 €.

Ved udgangen af 2013 var puljen næsten opbrugt.

Åben Regionskonference

Som led i KulturDialog-projektet blev den 2. Åbne Regionskonference afholdt den 1. oktober 2013 med 200 gæster. Konferencens tema var 'Kultur i fremtiden'. Fremtidsforsker Anne-Marie Dahl var konferencier denne eftermiddag, og der var workshops og forskellige foredrag til ud på aftenen. Også til denne konference var den grundlæggende idé at inddrage borgerne, og der arbejdes videre med resultaterne. Konferencen blev dokumenteret på film, som kan ses på hjemmesiden www.region.de.

I foråret 2014 finder den tredje Åbne Regionskonference sted som led i projektet.

Sprogkampagne

Regionskontoret har koordineret sprogkampagnen gennem flere år. Kampagnen skal motivere børn og voksne til at lære nabosproget. Bestyrelsen for Region Sønderjylland-Schleswig fremmer nabosprogene dansk og tysk i grænselandet gennem forskellige initiativer, som alle skal medvirke til, at flere kommer i kontakt med nabosproget.

Forudsætningen for en vellykket sprogkampagne er, at de forskellige aktører inden for sprog i regionen trækker på samme hammel for at fremme kompetencerne i dansk og tysk. Derfor samarbejder man i et netværk i sprogkampagnen bestående af forskellige institutioner, skoler, universiteter, mindretallene og foreninger, der beskæftiger sig med sprog. I den forbindelse fungerer Regionskontor Sønderjylland-Schleswig som tovholder og koordinerende organ i forbindelse med idéudviklingen, planlægningen og den praktiske gennemførelse af de forskellige arrangementer.

Som led i sprogkampagnen blev der afholdt følgende arrangementer i 2013:

Dansk-tysk lærerkonference

I 2013 var konferencens tema 'Sprog i bevægelse'. På konferencen blev der både budt på faglige oplæg, workshops og praktiske øvelser. I 2013 var der igen stor interesse for lærerkonferencen, og der var flere tilmeldinger end ledige pladser. Lærerkonferencen var informativ, og foruden aktiviteterne var der også mulighed for at knytte nye kontakter og udbygge eksisterende.

Den dansk-tyske lærerkonference 2013 var arrangeret af Regionskontoret for Region Sønderjylland-Schleswig og Center for Undervisningsmidler i Aabenraa samt øvrige partnere.

Nordisk sprogsamarbejde

Regionskontoret har siden efteråret 2012 været netværkspartner i et nordisk sprogprojekt, der sætter fokus på fremme af nabosprog hos børn og unge. Projektets formål er netværksdannelse og udveksling af best practice. Netværket har fået økonomisk tilskud fra Nordplus og den Nordiske kulturfond til i årene 2013-2015 at organisere 3 arbejds møder og 2 konferencer. Opstartskonferencen

blev afholdt i Hanaholmen Finland, hvor der blev præsenteret forskellige konkrete sprogprojekter og diskuteret, hvordan kultur- og sprogprojekter støtter op om hinanden.

Professor dr. ABC

Professor dr. ABC er en forvirret sprogforsker, der tager rundt til børnehaver og skoler i Region Sønderjylland-Schleswig for at få børnenes hjælp til at finde ud af, hvordan det hænger sammen med de to sprog dansk og tysk. Projektet startede i 2005 og er siden da videreført i et samarbejde mellem Regionskontoret og diplom pæd. Claus Sax Hinrichs, der er personen bag Professor dr. ABC. Professor dr. ABC alias Claus Sax Hinrichs har været meget aktiv i 2013. I samarbejde med det danske mindretal gennemførte Claus Sax Hinrichs i foråret 2013 et forløb i en lang række børnehaver, der mundede ud i en stor optræden ved årsmødet sammen med 800 børn forklædt som Professor dr. ABC. I efteråret 2013 har Professor dr. ABC været på besøg hos skole- og børnehavebørn fra danske flertalsinstitutioner og tyske mindretalsinstitutioner. Projektet, der blev finansieret af det tyske mindretal, havde emnet 'sprog og bevægelse'.

Professor dr. ABC har desuden været nøglefigur i et projekt i Kollund Skole og Børnehus, der handlede om den gode overgang fra børnehave til skole.

I samarbejde med Center for Undervisningsmidler har Regionskontoret og Claus Sax Hinrichs i 2013 arbejdet med en bedre præsentation af projektet over for regionens skoler og arbejdet med ideer til at forbedre Professor dr. ABC hjemmesiden og udvikle en Professor dr. ABC app.

Dybbøl på skolebænken

I samarbejde med Anette Jensen fra Nordisk Informationskontor og Ivy York Møller-Christensen fra Universität Flensburg har Anne-Mette Olsen i efteråret 2013 arbejdet med at forberede projektet "Dybbøl på skolebænken", der løber af stablen den sidste uge af januar 2014. Projektet er rettet mod lærerstuderende fra Universität Flensburg og elever fra seks klasser i regionen.

I løbet af vintersemestret 2013/2014 vil lærerstuderende fra Institut für dänische Sprache und Literatur deltage i et kursus om 1864 og forfatteren Herman Bangs behandling af krigen i romanen "Tine" under ledelse af Ivy York Möller-Christensen. Opgaven for de lærerstuderende vil som afslutning på kurset være at formidle viden om krigen i 1864 til skoleelever i løbet af seks temadage på forskellige skoler. I forberedelsen af temadagene skal de lærerstuderende tage hensyn til klassetrin, sprog, forhåndsviden og formidle stoffet på en måde, så eleverne synes, at undervisningen om 1864 og grænsekrige er vedkommende og sættes i et nutidigt perspektiv.

De deltagende skoler er: Agerskov Skole, Kollund Skole og Børnehus, Gråsten Friskole, Tønder Overbygningsskole, Gemeinschaftsschule Husum Nord, HLA Flensburg.

Projektet gennemføres med støtte fra Folketinget.

Dansk-tysk skoleidrætsdag

Den 5. september 2013 blev Region Sønderjylland-Schleswigs skoleidrætsdag afholdt for 12. gang og denne gang ved Zentralschule i Harrislee. Igen i år deltog ca. 900 6. klasseelever fra regionen i stævnet. Efter at busserne havde sat alle børn af ved stadion i Harrislee, samledes deltagerne på fodboldbanen iført deres T-shirts, som i år var hvide og passede perfekt til den dejlige sensommerdag. Værtsbyen og formanden for Region Sønderjylland-Schleswig, Hans Philip Tietje, bød alle deltagere velkommen.

Inden de fortsatte ud til de enkelte aktiviteter, var der opvarmning for alle til popmusik. Herefter blev der leget, hoppet og slået på tromme, så eleverne kunne lære hinanden bedre at kende. Og det varme vejr hindrede ikke eleverne i at gå til aktiviteterne med et stort engagement. Regionskontoret var igen repræsenteret med en bod, og i pauserne kunne eleverne selv lave badges, som de kunne tage med hjem.

Den grænseoverskridende skoleidrætsdag bliver arrangeret af faggruppen SpoReg, og målet med den er at skabe muligheder hen over grænsen for de deltagende elever til at komme i kontakt med hinanden - ikke kun under arrangementet, men også før og efter - og holde denne kontakt.

Siden 2002 har mere end 10.500 skoleelever fra 20 - 25 skoler på begge sider af grænsen deltaget i skoleidrætsdagen. Stævnet har således etableret sig som en fast tilbagevendende begivenhed i Region Sønderjylland-Schleswig, som også vil blive afholdt i 2014.

Skoleidrætsdagen blev finansieret af Regionskontoret. Nospa Jugend- und Sportstiftung Schleswig-Flensburg, Nospa Jugend- und Sportstiftung Nordfriesland samt Sparkassenstiftung von 1869 støttede skoleidrætsdagen økonomisk.

I 2013 lykkedes det at rejse yderligere sponsorer, og Danfoss, Jyske Sparekasse og Ecco har således også støttet skoleidrætsdagen med sponsorkroner.

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Grænsependler- og mobilitetsrådgivning

I løbet af 2013 har Infocentret gennemført rigtig mange aktiviteter, som er med til at åbne det grænseoverskridende arbejdsmarked yderligere og præsentere Region Sønderjylland-Schleswig.

Aktiviteter 2013

Rådgivning af grænsependlere, virksomheder og institutioner inden for spørgsmål om grænseoverskridende emner udgjorde også i 2013 Infocentrets hovedvirksomhed. I 2.253 tilfælde er borgere, virksomheder og institutioner blevet hjulpet, idet spørgsmål er blevet besvaret direkte, der er iværksat videregående undersøgelser samt henvist til kompetente netværkspartnere. 226 af disse rådgivningssamtaler har fundet sted i Schleswig, Flensburg, Leck og Aabenraa.

Som i de foregående år har Infocentret også i 2013 opgjort antallet af grænsependlere, da der stadigvæk ikke foreligger noget officielt pålideligt talgrundlag. I en rundspørge gennemført i november-december 2013 blev der således rettet henvendelse til samtlige 98 danske kommuner for at indhente oplysninger om grænsependlingens omfang, og der er indkommet svar fra 90 kommuner. Der pendlede i alt ca. 7.307 arbejdstagere (2012: 7.203) fra Tyskland til Danmark, og der pendlede 1.200 arbejdstagere (2012:1.200) fra Danmark til Tyskland. Det samlede antal grænsependlere beløber sig således til ca. 8.507 (2012:8.403). De rådsøgendes spørgsmål bliver stadig mere komplekse, og desuden vender rådsøgende, især pensionister, som ønsker information om skat i Tyskland, og arbejdstagere, der ønsker information på sygesikringsområdet, ofte tilbage til Infocentrets medarbejdere.

Infocentrets rådgivere har i alt deltaget i 26 tjenestemøder med samarbejdspartnere og andre aktører.

Der er afholdt 14 arrangementer (seminarer, konferencer og foredrag) med 619 deltagere.

Pr-arbejdet førte til en række presseartikler.

Infocentrets medarbejdere har gennemført informationsarrangementer, deltaget i flere messer, støttet diverse sprogkurser med foredrag om faglige emner, stået bag en reklamekampagne ved grænsen i Kruså, intensiveret samarbejdet med skattehjælp og skattemyndighederne på begge sider af grænsen og er taget ud på virksomheder.

Følgende aktiviteter skal fremhæves:

- Informationsstand til Stadt Flensburgs nytårsreception
- Skatteinformationsarrangementer sammen med Skattecenter Tønder
- Deltagelse på messen 'Nordjob' i Flensburg over to dage
- Rådgivningssamtaler / foredrag i større virksomheder

- Foredrag / træning af ansøgere som led i projektet 'Perspektivskift'
- Rådgivningseftermiddage på Dansk Centralbibliotek i Flensburg
- Foredrag om social sikring i flere danske kommuner
- Deltagelse i det månedlige bestyrelsesmøde i grænsegængerforeningen 'Grenzgänger'
- Deltagelse i kvartalsmøder med Eures-T
- Deltagelse i kvartalsmøder med Nordic Network Center, Handewitt (NNC)
- Netværksmøder med Business Tønder-Nordfriesland
- Kontaktpleje Femern Bælt-regionen
- Grænsegængere
- Møder med personaleansvarlige i de danske mindretalsorganisationer
- Borgerservicegruppen, hvor mere end 10 kommuner regelmæssigt udveksler informationer
- Deltagelse i arrangementsrækken 'Fit für den dänischen Markt' arrangeret af IHK og HWK Flensburg
- Deltagelse i møderne i 'Round Table Berater' arrangeret af IHK og HWK Flensburg
- Foredrag på skoler og universiteter om at bo og arbejde i Danmark eller Tyskland (HLA Flensburg, UC Syd Haderslev)
- Rådgivningsrække på forskellige biblioteker i Aabenraa Kommune

Afslutningsvis skal det nævnes, at Infocentret også i 2013 har bidraget væsentligt til profileringen af Region Sønderjylland-Schleswig. Infocentret hjælper, hvor det kan, er en neutral instans, og både arbejdstagere og arbejdsgivere og i stigende grad også myndigheder og institutioner benytter det som oplysningskilde.

Pontifex

Interreg-projektet 'Pontifex-Brobygger' har kørt siden 2010 og blev i foråret 2013 forlænget til 2014.

Projektet undersøger mobilitetsbarrierer på det dansk-tyske arbejdsmarked og udarbejder løsninger for at få dem fjernet og derved øge arbejdstagernes fri bevægelighed i regionen.

I den forbindelse indgår projektet i diverse netværk, og samarbejdet med andre grænseregioner udgør en del af netværksarbejdet. Ud over samarbejdet med Øresundsregionen og Femern Bælt-region var der også i 2013 et tæt samarbejde med samarbejdsgruppen 'Grenznetz', som i alt fem grænseregioner fra Bodensøen til den dansk-tyske grænse er medlem af. De tre projektmedarbejdere deltog i et 'Grenznetz'-seminar i Aachen den 21.-22.3.2013 og var selv værter for et tilsvarende seminar i Padborg den 12.9.2013. I september 2013 blev der ligeledes afholdt en arbejdsmarkedskonference i Lübeck i samarbejde med Femern Bælt-regionen.

Samarbejdet med det europæiske ekspertnetværk 'trESS', som omfatter eksperter på området for koordinering af sociale sikringsordninger i EU's medlemslande, er også blevet videreført. Europa-Kommissionen bevilgede, at et af de få trESS-seminarer, der finder sted i hele Europa, blev afholdt i Padborg i samarbejde med Pontifex. Det vellykkede arrangement, som havde deltagelse af danske og tyske fagfolk samt repræsentanter for Kommissionen, og hvor fokus blev rettet mod Region Sønderjylland-Schleswig og de mobilitetsproblemer, der forekommer her i forhold til social sikring, fandt sted i september 2013.

Et nyt netværk, 'Arbejdsgruppe A-kasser', der blev stiftet i starten af 2013, afholdt i årets løb tre møder i Padborg. Desuden samarbejder projektet med andre relevante aktører på regionalt, nationalt og europæisk plan.

I 2013 blev der i alt afholdt 12 workshops. I bl.a. pressemeddelelser, via Pontifex' hjemmeside, foredrag, fire nyhedsbreve og diverse publikationer er offentligheden løbende blevet informeret

om projektarbejdet. Blandt publikationerne skal særligt analysen: 'Den samfundsmæssige værdi af grænsependling mellem Danmark og Tyskland' og problembeskrivelsen: 'Udfordringer vedrørende anerkendelse af udenlandske uddannelser i Region Sønderjylland-Schleswig – Beskrivelse af eksisterende problemer og nødvendige tiltag' fremhæves.

Takket være den intensive behandling af mobilitetsbarrierer har projektet bl.a. opnået en ændring af praksis for udbetaling af dansk børne- og ungeydelse til grænsependlere og tilflyttere og et tilsagn fra det tyske transportministerium om at indføre en bedre attesteringspraksis i forbindelse med efteruddannelse af lastvognschauffører. I Tyskland er der ligeledes skabt et opholdsretligt grundlag, som gør det muligt for grænsegængere fra tredjelande at arbejde med status som grænsegængere. Dette såkaldte grænsegængervisum efterlyste projektet 'Pontifex' allerede tilbage i 2012.

Anerkendelse af erhvervsuddannelser

Erklæringen fra de to landes undervisningsministre om generel sammenlignelighed for danske og tyske erhvervsuddannelser, der blev underskrevet i slutningen af året, har været længe undervejs og er således nu endelig blevet en realitet. Med afsæt i den bliver der fortsat arbejdet med emnekomplekset vedrørende fælles uddannelser og lærlingeudveksling. Samtidig er et nyt EU-direktiv til formel automatisk anerkendelse genstand for den europapolitiske debat, som regionen følger nøje.

Rammebetingelser, samarbejde og samarbejde mellem myndigheder

Informationsudveksling giftefogeder

I november 2013 afholdt Regionskontoret et seminar for danske og tyske giftefogeder i Padborg, hvor deltagerne i foredrag blev informeret om forskelle i procedurerne for indgåelse af ægteskab nord og syd for grænsen. Eva-Christine Olufin, giftefoged i Aabenraa Kommune, og Carola Hofbauer-Raup, giftefoged i Stadt Schleswig og samtidig formand for giftefogedernes sammenslutning i Schleswig-Holstein (Landesverband der Standesbeamten Schleswig-Holsteins), informerede om de retlige forudsætninger for giftermål i de to lande og kom også ind på navneret og fødselsattester. I debatterne i tilknytning til de forskellige indlæg var der livlig udveksling af viden blandt de mange fremmødte giftefogeder, og efter seminaret var der enighed om at afholde et lignende arrangement igen.

Interreg V

Region Sønderjylland-Schleswig har flere gange taget del i planlægningen af det nye Interreg 5A-program. Ud over at have deltaget i konferencer og workshops, er uafklarede spørgsmål blevet taget op på europæisk plan og forelagt Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab. I begyndelsen af året blev der udarbejdet en udtalelse som led i den offentlige høringsprocedure.

Deltagelse i Interreg-projekter

Regionskontoret deltager i flere Interreg-projekter i regionen som initiator eller rådgivende netværkspartner. Denne rådgivende deltagelse i Interreg-projekterne viser, hvor vigtig Regionskontorets rolle som koordinerende organ er for det grænseoverskridende samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig.

Regionskontoret er netværkspartner og deltager i møder i forbindelse med følgende projekter:

Competence to go

Som netværkspartner er regionen behjælpelig med råd og dåd og indgår især som fagligt kontaktsted ved spørgsmål om arbejdsmarkedsforhold samt skatte- og socialsikringslovgivningen. Særligt

anerkendelse af erhvervsuddannelser og muligheden for at tage eksamener som led i uddannelsespartnerskaber udgør en fælles interesse, som projektet dækker på glimrende vis.

Bones4Culture

Region Sønderjylland-Schleswig er netværkspartner i projektet 'Bones4Culture', som undersøger middelalderens jævne mennesker nærmere for at fastslå, hvor de kom fra og hvilke levevilkår de levede under. Projektet søger at udfylde hullerne i forståelsen af Danmarks og Tysklands fælles historie på den tid og gøre befolkningen i og omkring Slesvig til verdens bedst udforskede befolkning. Den viden, der derved opbygges, skal så formidles videre til befolkningen og turister i regionen.

Beredskab

Projektet 'Interreg 112 – Beredskab uden Grænser' har indsendt en tillægsansøgning og er blevet forlænget til udgangen af 2014. I forbindelse med grænseoverskridende indsatser er der flere gange med stor succes blevet trukket på den viden og de netværk i praksis, der er blevet opbygget. Aftalen om beredskabssamarbejde mellem de regionale partnere, som blev underskrevet på Regionskontoret den 1. marts, skal fremhæves som et særligt resultat i det forløbne år.

Underskrift af aftale om beredskabssamarbejde

Vækstcentret

Der er plejet tætte samarbejdsforbindelser til projektet 'Vækstcentret', hvor Region Sønderjylland-Schleswig er netværkspartner. Selv om projektet sluttede den 31.12.2013, videreføres indhold og værktøjer, som er behandlet i projektperioden.

Dybbøl 2014

Regionen er netværkspartner i 'Dybbøl 2014'-projektet og repræsenteret i organerne. For 2014 er der planer om flere aktiviteter i tæt samarbejde med projektet, som er blevet forberedt i 2013.

SMIK

Regionen har en faglig interesse i projektet 'Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation (SMIK)', da mange af de emnefeltter, der skal undersøges, har direkte indflydelse på det daglige grænseoverskridende samarbejde. Projektet og resultaterne af den første spørgeskemaundersøgelse blev fremlagt for bestyrelsen i december 2013.

Regionskontor & Infocenter

2013 var et arbejdsrigt og succesrigt år for Regionskontor & Infocenter. Projekter blev initieret, møder og arrangementer forberedt og gennemført, og grænsependlere blev rådgivet og serviceret. Arbejdet var præget af dynamik og hurtig reaktion på påvirkninger udefra. Regionskontor & Infocenter har videresendt og offentliggjort talrige informationer med henblik på at støtte og forbedre informationsstrømmen i Region Sønderjylland-Schleswig.

Regionskontorets leder gennemførte mere end 294 tjenestemøder, interviews, møder og netværksmøder. Ud over medarbejdersamtaler skal her især nævnes møder med projektinitiativtagere eller om emner i partnerforvaltningerne, f.eks. Kreis Schleswig-Flensburgs modelprojekt om regionale forsyningspligtigheder og Tønder Kommunes erhvervsfremmestrategi. Præsentation af det grænseoverskridende samarbejde og foredrag om faglige emner i partnernes organer hører ligeledes til Regionskontorets typiske opgaver.

Diverse praktikanter har også i 2013 haft lejlighed til at samle praktisk erfaring i det grænseoverskridende arbejde på Regionskontor & Infocenter. Fire praktikanter fra skoler og universiteter har været på kortere eller længere praktikophold.

Bilag

Publikationsliste

I løbet af 2013 har Regionskontor & Infocenter, Pontifex og Kulturfokus publiceret eller revideret forskellige flyere og rapporter og genudgivet dem.

1. Regionskontor og Infocenter

- a. Information for internationale transportarbejdere med bopæl i Tyskland og arbejdsgiverens domicil i Danmark
- b. Fælles dansk-tysk kalender for 2013
- c. Dybbøl 1864 – Hæfte med vigtige historiske oplysninger omkring Slaget ved Dybbøl
- d. Nyhedsbrev 'Regionsinfo' 1-10

2. Pontifex

- a. Nyhedsbreve 16 - 19
- b. Analyse: 'Den samfundsmæssige værdi af grænsependling mellem Danmark og Tyskland'
- c. Problembeskrivelse: 'Udfordring vedrørende anerkendelse af udenlandske uddannelser i Region Sønderjylland-Schleswig – Beskrivelse af eksisterende problemer og nødvendige tiltag'
- d. Afdækning af aktuelle mobilitetshindringer i samarbejde med STRING-samarbejdet
- e. Analyse: 'Den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog – Status for gennemførelsen i Region Sønderjylland-Schleswig'

3. Kulturfokus

- a. 2 Kulturfokus-hæfter, der informerer om projekter og aktiviteter i Region Sønderjylland-Schleswig

4. KulturDialog

- a. Booklet med beskrivelse af organisationen, mikroprojekter og projektresultater

5. Videos

- a. Informationsfilm KulturDialog og Kulturaftalen
- b. Musikskoledag 2013
- c. Starjam
- d. StenArter
- e. Teaterprojekt RotAsia
- f. Tango Argentino
- g. Underskriftsceremoni Kulturaftale
- h. Regionskonference 2013
- i. trESS Konference

Aabenraa
Kommune

Sønderborg

Kreis Nordfriesland

Stadt Flensburg

Kreis Schleswig-Flensburg

Samarbejdsaftale

på Beredskabsområdet

Kooperationsvereinbarung

im Feuerwehr- und Katastrophenschutzbereich

European Regional Development Fund
European Union • Investing in your future

Samarbejdsaftale

Aabenraa
Kommune

Sønderborg

Kreis Nordfriesland

Stadt Flensburg

Kreis Schleswig-Flensburg

Stadt Flensburg, Kreis Schleswig-Flensburg, Kreis Nordfriesland, Sønderborg kommune, Aabenraa kommune og Tønder kommune ønsker at indlede et tættere samarbejde på brand- og beredkabsområdet på tværs af grænsen til gavn for borgerne i grænseregionen.

Dette ønske udmøntede sig i et **INTERREG 4 A – projekt Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N**, der blev indledt den 1. august 2011 under titlen „**Beredskab uden Grænser**“.

Projektet har opnået gode, konkrete resultater på væsentlige områder i det daglige beredskab – og vist en stor nytteværdi på dette vigtige område af et godt og tæt samarbejde på tværs af grænsen mellem brand- og beredskabsmyndighederne.

Den efterfølgende samarbejdsaftale har som mål at fastholde, videreføre og om muligt udvikle det gode samarbejde mellem brand- og beredskabsmyndighederne på tværs af grænsen.

1. marts 2013, Padborg

Borgmester for Tønder Kommune _____

Borgmester for Aabenraa Kommune _____

Borgmester for Sønderborg Kommune _____

Samarbejdsaftale omkring brand- og katastrofesamarbejdet i grænseregionen

Partnere

Samarbejdsaftalen indgås mellem brand- og beredskabsmyndighederne i Stadt Flensburg, Kreis Schleswig-Flensburg, Kreis Nordfriesland, Sønderborg kommune, Aabenraa kommune og Tønder kommune (herefter benævnt „partnerne“).

Geografisk område

Samarbejdsaftalen omfatter områderne i Stadt Flensburg, Kreis Schleswig – Flensburg, Kreis Nordfriesland og kommunerne Sønderborg, Aabenraa og Tønder, idet hovedvægten i samarbejdet lægger på områderne, som ligger op til landegrænsen mellem Sønderborg i øst og til Neukirchen i vest.

Aftalens formål

Samarbejdsaftalen skal udvikle samarbejdet mellem partnerne over for brande, ulykker og katastrofer i grænseområdet. Samarbejdet skal omfatte de væsentligste elementer (eks. planlægning, ressourcer, indsats, koordination) i et godt, borgernært samarbejde på beredskabsområdet over for såvel dagligdags ulykker og brande som mere omfattende katastrofer – og kan omfatte såvel praktiske som teoretiske problemstillinger.

Aftalens mål

Målet med samarbejdet er, at aktiviteterne på brand- og beredskabsområdet i grænseregionen koordineres og samordnes bedst muligt, således at beredskabet på begge sider af grænsen i størst muligt omfang ses under et hele - således at borgerne får den bedst mulige hjælp med de mest velegnede ressourcer – uanset hvilket land, de kommer fra.

Tilrettelæggelse af samarbejdet

Samarbejdsform

Partnerne i denne aftale forpligtiger sig ikke til et økonomisk samarbejde – hverken så vidt angår de daglige driftsopgaver som investeringer – og partnerne bærer selv de med samarbejdet forbundne udgifter. Såfremt samarbejdet medfører særlige udgifter, aftales fordelingen af disse direkte mellem partnerne. Samarbejdsformen retter sig derfor primært mod aftaler og koordination på beredskabsområdet partnerne imellem.

Samarbejdet i denne aftale omfatter to hovedområder, nemlig:

1. Møde- og kontaktvirksomhed mellem partnerne med henblik på optimering af beredskabssamarbejdet på tværs af grænsen. Partnerne afholder selv de dermed forbundne udgifter.
2. Gensidig indsatsmæssig støtte mellem brandværnene på begge sider af grænsen, såfremt denne rekvireres af den lokale indsatsleder.
Rekvitionen skal imødekommes, såfremt den lokale indsatsituation muliggør det.
Assistancen leveres under overholdelse af nationale love, bestemmelser og forsikringsbetingelser.
Rekvirenten varetager normale logistiske opgaver (drivmidler, forplejning) for assistanceenheden.

Som udgangspunkt er assistancen vederlagsfri for rekvirenten, dog kan der i særlige situationer, eks. ved længevarende indsatser, aftales økonomisk kompensation for de medførte udgifter. Hver partner udpeger en person, der er myndighedens kontaktperson i samarbejdet.

Koordinator

Partnerne varetager på skift funktionen som Koordinator i samarbejdet. Denne funktion har en varighed af ca. 18 måneder – og går på skift mellem dansk og tysk side. Koordinatoren repræsenterer samarbejdet – og varetager de med samarbejdet forbundne administrative opgaver. Koordinatoren påser, at intentionerne i nærværende samarbejdsaftale efterleves og føres ud i livet.

Tilrettelæggelse af samarbejdet

Mødestruktur

Koordinatoren leder møderne, hvor hver partner kan deltage med op til 2 repræsentanter. Partnerne mødes mindst 1 – 2 gange i hver koordinatorperiode – dog oftere hvis Koordinatoren eller en af partnerne finder anledning hertil.

Dagsorden

Koordinatoren varetager de med mødevirksomheden forbundne opgaver, såsom udarbejdelse af indkaldelse, dagsorden og referat. Såfremt det besluttes, kan der udarbejdes en særlig forretningsorden for mødevirksomheden.

Underudvalg

Samarbejdet kan suppleres med en række undervalg, der kan varetage delopgaver i beredskabssamarbejdet – og disse underudvalg vil i givet fald referere til hovedmødet.

Ændringer af samarbejdsaftalen

Indholdet af nærværende samarbejdsaftale kan ændres, såfremt et flertal af partnerne ønsker det.

Opløsning af/udtræden af samarbejdet.

Denne samarbejdsaftale kan sættes ud af kraft, såfremt mindst 3 af partnerne ønsker det. Såfremt en partner ønsker at udtræde af samarbejdet, kan dette ske skriftligt med 3 måneders varsel til Koordinatoren.